

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กทุกคนนับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิการ การที่เด็กจะมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติได้นั้น ควรได้รับการดูแลส่งเสริมพัฒนาการให้มีทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างคุณประโยชน์ให้กับตนเองและประเทศ ดังนั้น จึงได้มีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับคนพิการขึ้น เพื่อให้คนพิการ มีโอกาสได้เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันได้ทัดเทียมกับคนปกติ สามารถดำเนินชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้เพราะว่าเด็กเหล่านี้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน มีความสามารถที่จะผ่านขั้นตอนไปได้อย่างช้า ๆ และมีข้อจำกัดอยู่ในระดับหนึ่งตามศักยภาพของตนเท่านั้น (Neisworth, 1982: 2) จึงทำให้เด็กเหล่านี้มีความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้น้อย พัฒนาการทางด้านร่างกายล่าช้าไม่เหมาะสมกับอายุจริง มีความสามารถจำกัดติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นรวมถึงการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ส่งผลทำให้เด็กไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีปัญหาด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ มักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขณะใช้ชีวิตอยู่ในสังคม (กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535: 2 – 6)

ดังนั้น นักจิตวิทยาจึงได้เสนอวิธีแก้ไขที่เรียกว่า การปรับพฤติกรรม ซึ่งเป็นเทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ประยุกต์หลักการเรียนรู้ที่ได้จากการทดลองทางจิตวิทยามาใช้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างเป็นระบบ (ภรดี อิศร, 2526: 5)

พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะคิดของผู้ปกครอง ทักษะคิดของชุมชน เพราะเด็กเหล่านี้มีความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้มีน้อย มีความสามารถจำกัดในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ทำให้มีผลกระทบต่อปรับตัวของเด็กในสังคม เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีก็จะเกิดความคับข้องใจ

และแสดงพฤติกรรมซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมออกมา ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะต้องได้รับการดูแลแก้ไขจากผู้ที่ทำให้การฝึกอบรมโดยเร็ว เพื่อจะได้ไม่เกิดอุปสรรคในการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ ตลอดจนไม่เกิดปัญหาและภาระให้ผู้เลี้ยงดูและต่อสังคมโดยรวม

จากการศึกษาของบีเวอร์ เมโนลาสซิโนและเอคเกอร์ (Drew. 1988: 254, Citing Beier Mehlareshing and egger, 1978) พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาร้อยละ 40 เป็นคนที่มีอารมณ์หุนหันพลันแล่น เชื่องช้าเปลี่ยนแปลงง่ายเมื่อเทียบกับเด็กปกติ และพบว่าร้อยละ 20 ไม่มีปัญหาดังกล่าว

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาหลายคน กล่าวถึงอารมณ์เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามักเป็นคนที่มีความเครียด ความคับข้องใจ ความท้อแท้ และความสับสนสูงกว่าคนปกติโดยทั่วไป ทั้งนี้เป็นผลมาจากความบกพร่องทางสติปัญญา การปฏิเสธและการป้องกันเด็กมากเกินไปของพ่อแม่ เพราะพ่อแม่หลาย ๆ คนเมื่อลูกเกิดมามีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีความรู้สึกคับข้องใจ ล้มเหลว จึงปฏิเสธเด็กหรือบางคนรู้สึกผิดจึงปกป้องเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กกลายเป็นคนพึ่งพาคนอื่น ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมได้น้อยและมีความยากลำบากในการแก้ปัญหาให้ตนเองและผู้อื่น และความรู้สึกเหล่านี้ส่งผลให้เด็กกลายเป็นคนคล้อยตามยอมแพ้ย่อย และรู้สึกผิดที่ตนเองต้องล้มเหลวอยู่เสมอในที่สุดจึงเกิดความคับข้องใจและสิ้นหวัง

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาซึ่งมีพัฒนาการไม่สมวัย มีความยากลำบากในการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ ย่อมจะต้องอาศัยการเลี้ยงดู เอาใจใส่และกระตุ้นพัฒนาการ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยมากยิ่งขึ้น การกระตุ้นเร้าที่เหมาะสมจึงมีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของเด็ก

การส่งเสริมโดยใช้กิจกรรมให้สอดคล้องกับขั้นพัฒนาการของเด็กจะเป็นสิ่งที่มีค่า ช่วยให้เด็กพัฒนาได้รวดเร็วและพัฒนาได้สูงสุดตามความสามารถของเขา โดยเฉพาะในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาอารมณ์และสังคมเพราะพัฒนาการเหล่านี้ของเด็กยังค่อนข้างจำกัด

ดนตรีทำให้เกิดการรับรู้และการเลียนแบบ ช่วยสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างมากมาย จากการศึกษาของนักวิชาการศึกษาพบว่า กิจกรรมดนตรีมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการทักษะพื้นฐานด้านต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการใช้กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กที่มีความพิการทางหูและเด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อนจำนวนมากกว่า 2,000 คน อายุระหว่าง 2 – 17 ปี ของเคลาสแบง (Claus Bang) แห่งโรงเรียนออทเบอร์ก ประเทศเดนมาร์ก จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมดนตรีเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา สติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย ทำให้เด็กเหล่านี้สามารถมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่ายและรวดเร็ว (วิทยาลัยสวนดุสิต, 2535: 1)

ดร.พิชัย ปรัชญานุสรณ์ ได้นำทักษะทางด้านดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการบำบัดคนไข้และสอนลูกศิษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในกลุ่มคนไข้ที่ได้ใช้ดนตรีบำบัดทั้งคนไข้ทางกายและจิต นอกจากนี้ ดร.พิชัย ปรัชญานุสรณ์ ยังกล่าวว่า “การทำดนตรีบำบัดทางกายภาพ ช่วยกระตุ้นให้การทำงานของมอเตอร์ต่าง ๆ ดีขึ้น เช่น การทำกายภาพบำบัด ในโรงพยาบาลศิริราช ผู้ป่วยจะอยากเคลื่อนไหวเมื่อมีดนตรี หรือในคนไข้ที่เป็นโรคเรื้อรังมากๆ เช่น มะเร็งหรือเอดส์ การร้องเพลงหรือเล่นดนตรี ทำให้เกิดมีความหวัง อยากต่อสู้ ยิ่งปัจจุบัน 80% ของโรคภัยไข้เจ็บเกิดจากด้านจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นความเครียด ความกังวล หรือการไม่เข้าใจในการปฏิบัติตนก็เลยคิดว่าถ้าเรารู้จักใช้ประโยชน์จากดนตรี คงช่วยประหยัดค่ายาได้มาก” (พิชัย ปรัชญานุสรณ์, 2539: 24)

จะเห็นว่าการนำดนตรีมาเป็นเครื่องมือและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ในเด็กพิเศษเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง เพราะดนตรีคือสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิต เด็กที่มีความบกพร่องทุกประเภทมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วมในดนตรี เพราะดนตรีเป็นสื่อภาษาสากลที่สามารถเข้าถึงจิตใจคนได้ทุกระดับ ถ้าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมและปรับปรุงกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กแล้ว ดนตรีจะสามารถนำไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้เป็นอย่างดี (พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร, 2535: 1) กิจกรรมดนตรีมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การใช้กิจกรรมดนตรีจัดว่าโดดเด่นเมื่อเทียบกับการใช้วิธีอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างของดนตรีสามารถสื่อการรับรู้ที่ไร้รูปธรรมเป็นการรับรู้ที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเหล่านี้ได้มีความไวต่อการรับรู้และตอบสนองดีขึ้นทั้งทางด้านอารมณ์และสังคม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาที่โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล เนื่องจาก สถาบันราชานุกูลเป็นสถาบันที่มีพร้อมทั้งโรงพยาบาล ความพร้อมของการบำบัดรักษา พื้นฟู เครื่องมือที่ทันสมัย ห้องสมุดที่รวบรวมความรู้มากมายพร้อมทั้งพยาบาล อาจารย์ นักวิชาการ ศึกษาพิเศษ และเป็นสถาบันที่สนับสนุนการค้นคว้า วิจัยงานด้านต่างๆอันจะส่งผลให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้เกิดพัฒนาการเต็มศักยภาพมากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของกิจกรรมดนตรีที่มีต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางสำหรับดนตรีบำบัดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมดนตรีที่มีต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง

สมมติฐานการวิจัย

เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางที่ได้รับกิจกรรมดนตรี (กลุ่มทดลอง) มีพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ดีขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางชาย-หญิง อายุระหว่าง 13 – 18 ปี โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล ซึ่งนักจิตวิทยาได้ทำการทดสอบแล้วว่าอยู่ในระดับเขาวงกตปัญญาเดียวกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองในรูปของการวิจัยแบบ Pre test – Post test Control group design โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ “ศึกษากิจกรรมดนตรีที่มีต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง : กรณีศึกษาสถาบันราชานุกูล” ซึ่งวัดในเชิงการ

เปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ภายหลังจากการได้รับกิจกรรมดนตรี ทั้งก่อนและหลังการได้รับด้วยกิจกรรมดนตรี มีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

กลุ่ม	Pre test	การทดลอง	Post test
E	Y1	X	Y2
C	Y1		Y2

E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

C หมายถึง กลุ่มควบคุม (Control Group)

Y1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre test) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านอารมณ์

Y2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Post test) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านอารมณ์

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทดลองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนสำหรับการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลางชาย – หญิง อายุระหว่าง 13 – 18 ปี จำนวน 16 คน โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง ชาย – หญิง อายุระหว่าง 13 – 18 ปี จำนวน 16 คน โดยกลุ่มทดลองคือเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาชั้นประถมศึกษาพิเศษ 5/1 และกลุ่มควบคุมคือเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาชั้นประถมศึกษาพิเศษ 5/2 ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มทดลองจากโรงเรียนราชานุกูล คือเด็กชั้นประถมศึกษา 5/1 ที่ได้รับการทดสอบเชาวน์ปัญญา โดยแบบทดสอบ Stanford – Binet จากนักจิตวิทยาแล้วว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง (ระดับเดียวกัน) ทั้ง 2 กลุ่มโดยกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา 5/1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมดนตรีตาม โปรแกรมที่ผู้วิจัยคิดขึ้นมา

2.2 ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น : กิจกรรมดนตรี
2. ตัวแปรตาม : พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยวัดก่อนและหลังการใช้กิจกรรมดนตรี (treatment)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านอารมณ์

แบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้นำมาจากคู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2543) ซึ่งผู้วิจัยได้นำใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการสังเกตพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ จำนวน 14 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 34 ข้อ โดยแบบสังเกตที่ได้ 14 ข้อนี้ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และพบเห็นจริงในเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง ชั้นประถมพิเศษ 5/1 และ 5/2 โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล

การให้คะแนน

ทุกครั้งที่เกิดพฤติกรรมในรายการ ให้เขียนตัวเลข 0, 1, 2 และ 3 (ไม่พบ, พบน้อย, ปานกลาง, มาก) ลงในช่องพฤติกรรม

2. โปรแกรมกิจกรรมดนตรี

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดนตรี
2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านกิจกรรมดนตรีบำบัด
3. สร้างโปรแกรมกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
4. นำโปรแกรมกิจกรรมดนตรีไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านกิจกรรมดนตรีบำบัด ตรวจสอบ
5. นำโปรแกรมกิจกรรมดนตรีไปทดลองใช้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง ชั้นประถมพิเศษ 5/1 โรงเรียนราชานุกูล สถาบันราชานุกูล

วิธีดำเนินการทดลองและการดำเนินการทดลอง

การเตรียมการก่อนดำเนินการทดลอง

1. เลือกผู้ช่วยวิจัยและผู้ร่วมงานทดลอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการฝึกทักษะและดูแลเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาโดยตรง ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ร่วมงานทั้ง 2 คน ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการทดลองและสิ่งที่ผู้ร่วมงานต้องกระทำ

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเลือกสังเกตเด็กก่อนการได้รับโปรแกรมกิจกรรมดนตรี โดยกลุ่มทดลองบันทึกในวันพฤหัสบดี เวลา 13.00 -15.00 น. และกลุ่มควบคุมบันทึกในวันศุกร์ เวลา 09.00 - 10.00 น.

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสังเกตเด็ก โดยนั่งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมของเด็ก ได้ชัดเจนและไม่ให้เด็กเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

การทดลองครั้งนี้ เป็นกระบวนการปรับพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลาง ใช้เวลาทั้งหมด 12 ครั้ง ซึ่งศึกษาเด็กเป็นกลุ่ม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ช่วยในการเก็บข้อมูล และในการทำวิจัยครั้งนี้จะใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์

ช่วงเวลาในการศึกษาโดยใช้กิจกรรมดนตรีในแต่ละครั้งนั้น คือ วันพฤหัสบดี เวลา 14.00 - 15.00 น. หลังจากเสร็จสิ้นระยะเวลาในการทำวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวัดผลอีกครั้งหนึ่ง (Post: test) เพื่อวัดและเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็ก โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ชุดเดิม

เครื่องดนตรีที่ใช้ในกิจกรรมดนตรีมีดังนี้

- กลอง
- ฉิ่ง
- ระนาดเอก
- อังกะลุง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับปัญญาระดับกลาง หลังการได้รับกิจกรรมดนตรีมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับการบำบัดรักษาเด็กที่บกพร่องสติปัญญา ในมุมมองต่างๆต่อไป
3. ผลการวิจัยเป็นประโยชน์และส่งเสริมสุขภาพทางจิตใจของเด็กที่บกพร่องสติปัญญาให้ดีขึ้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลาง หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 13 – 18 ปี ที่ได้รับการทดสอบเชาว์ปัญญา โดยแบบทดสอบ Stanford – Binet จากนักจิตวิทยาแล้วว่า มีระดับเชาว์ปัญญาอยู่ระหว่าง 35 -49 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กปกติในวัยเดียวกัน (เด็กทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับเดียวกัน)

2. เชาว์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการเรียนรู้ การคิดหาเหตุผลในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และการปรับตัวของบุคคลต่อสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยวัดเป็นคะแนนได้จากการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่ได้มาตรฐาน เช่น แบบทดสอบ Stanford – Binet , แบบทดสอบ Wechler Intelligence for Children โดยนักจิตวิทยาต่างๆ ไป ได้แบ่งระดับเชาว์ปัญญาของคนไว้กว้างๆ ดังนี้

ระดับเชาว์ปัญญา 140 ขึ้นไป เรียกว่า อัจฉริยะ

ระดับเชาว์ปัญญา 120 - 139 เรียกว่า ฉลาดเยี่ยม

ระดับเชาว์ปัญญา 110 - 119 เรียกว่า ฉลาดกว่าปกติ

ระดับเชาว์ปัญญา 90 - 109 เรียกว่า ปกติ

ระดับเชาว์ปัญญา 80 – 89 เรียกว่า ต่ำกว่าปกติ

ระดับเชาว์ปัญญา 70 - 79 เรียกว่า คาบเส้น

ระดับเชาว์ปัญญา 50 - 69 เรียกว่า มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย

ระดับเชาว์ปัญญา 35 - 49 เรียกว่า มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลาง

ระดับเชาว์ปัญญา 20 - 34 เรียกว่า มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรง

ระดับเชาว์ปัญญา ต่ำกว่า 20 เรียกว่า มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงมาก

3. กิจกรรมดนตรี หมายถึง กิจกรรมดนตรีที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่ององค์ประกอบของดนตรี (นุชกร สำโรงทอง. สัมภาษณ์, 2547) อันมีองค์ประกอบของดนตรี ดังนี้

1. จังหวะ (Rhythm)
2. ทำนองเพลง (Melody)
3. ระดับเสียง (Pitch)

4. ความเข้มของเสียง (Color Intensity)

5. ธรรมชาติของเสียง (Tone Color)

6. ความจำ (Memorization)

7. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

8. ความพึงพอใจ (Satisfaction)

4. พัฒนาการด้านอารมณ์ หมายถึง การพัฒนาความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้าภายใน คือความต้องการหรือแรงขับและสิ่งเร้าภายนอก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ